

Odense Charter 2012

Bilag 1: Udfordringer og muligheder

Topmødet i Lillestrøm mellem politikere og embedsmænd gav – også inspireret af gode foredrag – anledning til formulering og prioritering af en lang række (delvist overlappende) udfordringer og muligheder, som vore byer – efter deltagernes opfattelse - står overfor i de kommende år. Den almindelige opfattelse er, at byen er et vigtigt samfundsanliggende og at der er behov for et stærkt politisk lederskab i byudviklingen.

Der blev således formuleret 25 udfordringer (se hvidbogen fra Topmødet), der i dette bilag beskrives som temaer og er sammenfattet i 5 hovedudfordringer, som er:

- Velfærd, kulturel og social rummelighed - demokrati sporet
- Bæredygtig udvikling - klima sporet
- Viden, vækst og velstand - vækst sporet
- Den regionale by - regions sporet
- Det byggede miljø - by sporet

Under hver af disse hovedudfordringer omtales 5 temaer, der anses for at være afgørende udfordringer for vore byer, bysamfund, borgere og virksomheder. Disse temaer er i dette notat angivet med i en enkelt tekstlinje, men vil i det færdige materiale blive beskrevet i 3 – 5 linjer.

De 5 hovedudfordringer – og 25 temaer

Velfærd, kulturel og social rummelighed - demokrati sporet

God byudvikling kræver deltagelse af mange forskellige borgere, der føler ansvar, oplever tryghed og har ordentlige levevilkår i byerne. De skal bo godt, de skal have gode jobmuligheder, og kunne bestemme over deres egen livssituation. Det er en forudsætning for at tage medansvar for fællesskabet, gode levevilkår for alle borgere med forskellige ressourcer skal ledsages af politisk mod til at inkludere alle og til at gå i dialog på tværs af alle skel og byområder. Det er afgørende for at skabe et godt urbant fællesskab, et ordentligt bysamfund, en velfungerende by, som borgerne værner om og tager ansvar for. Det skal være et bolværk mod isolation og sociale

spændinger. Fremtidens urbane velfærd skabes ikke alene gennem skattefinansierede institutioner og initiativer, men via de ressourcer, der kan mobiliseres i gennem hele den urbane livsform og civilsamfundet.

De 5 temaer er:

1. At udvikle velfærdssamfundet i den urbane livsform – i byen (bykultur, humanistiske værdier),
2. At udvikle byens fællesskaber, livskvalitet og levevilkår,
3. At sikre boliger til alle (og blandede boligområder, hvor vi bor sammen),
4. At gøre plads til alle i byen (folk vil bo i byen),
5. At skabe arbejde til alle i byen.

Bæredygtig udvikling - klima sporet

Bæredygtig byudvikling har særlige gode muligheder i byer. De skal derfor indrettes og bruges så den fremmer effektiv ressourceudnyttelse på alle planer og begrænser miljøbelastninger.

Bæredygtig byudvikling fremmes gennem en overordnet by struktur og planlægning, der tager udgangspunkt i hensynet til miljøet. Men også gennem adfærds- og holdningsændringer hos den enkelte borger, der lærer at stille krav til producenter og medborgere og selv er klar til at tage ansvar for det nære miljø. Hensynet til miljøet og beskyttelsen af byens naturværdier skal opleves som et fælles ansvar mellem myndigheder, virksomheder, institutioner og den enkelte borger.

De 5 temaer:

1. At byen skal udvikles som en bæredygtig organisation (optimering af ressourceanvendelse..),
2. At skabe tilgængelighed til hele byen og dens ressourcer ved god kollektiv trafik, cyklisme og gang,
3. At fremme en fælles anvendelse af arealer, bygninger, ressourcer og faciliteter,
4. At fremme en tæt og integreret by- og bygningsstruktur,
5. At skabe en bæredygtig konflikthåndtering i byen.

Viden, vækst og velstand - vækst sporet

Byer er gode til innovation og økonomisk vækst. Blandt andet fordi det er her, der bor mange mennesker og findes mange virksomheder og institutioner. Tætte, intense og mangfoldige byer kan skabe netværk mellem mennesker, bidrage til videndeling, understøtte innovation og dermed give inspiration til mennesker og faglige miljøer til gavn for virksomheder, institutioner og jobskabelse. Nye livsstile, livsformer og værdier får mange mennesker til at søge mod byerne og det skaber den nødvendige kritiske masse, og de nye ideer, som vi skal leve af. Det er en udfordring at finde ud af, hvordan byernes tætte koncentration af alle mulige former for

Økonomisk, social og kulturel kapital kan spille sammen for at skabe fremtidens job, livsformer og værdier.

De 5 temaer er:

1. At udvikle byen som vækstmotor (produktivitet, innovation, livsformer, løn)
2. At udvikle byen som kundskabssamfund (videndeling, ideer, mødesteder)
3. At satse på den tætte by og fortættede livsform med høj tilgængelighed til byens ideer, ressourcer, virksomheder og miljøer
4. At fremme udviklingen af nye urbane og innovative virksomheder, institutioner og faglige miljøer (ny erhvervs politik)
5. At sikre uddannelse til alle (urbane universiteter, samarbejde universitet/virksomheder, studenter by)

”Den regionale by” - regions sporet

Den ’lille storby’ har stor betydning i de nordiske lande. Nordens mellemstore byers betydning rækker langt ud over kommunegrænsen, samtidig med at de så at sige råder over hele den omgivende regions samlede udviklingsressourcer. Den regionale hovedstad spiller en rolle først og fremmest som dynamisk center for hele regionen, som regionale trafikknudepunkter og mødesteder, arbejdspladser og så videre. De har dermed et regionalt ansvar for at udbrede velfærdssamfundets goder til hele den region, med hvilken de indgår i et dybt integreret, symbiotisk forhold. Dette ansvar omfatter forvaltningen af statslig politik, lobbyisme, udvikling af den regionale politik, national infrastruktur med mere.

De 5 temaer er:

1. At udvikle vore byer som attraktive og innovative regionale hovedstæder (velfærd for alle) indenfor rammerne af velfungerende regionale by systemer,
2. At sikre en målrettet udnyttelse af alle betydende regionale ressourcer, der kan fremme byens, regionens og landområdernes samlede udvikling.
3. At styrke den regionale sammenhængskraft og tilgængelighed gennem et regionalt politisk lederskab, kulturelt samvirke, netværk og samarbejde mellem alle.
4. At arbejde for byernes og de regionale interesser i forhold til staten, EU og andre overnationale organisationer.
5. At skabe og udnytte samarbejdsorganer og netværk mellem de nordiske bysamfund og regioner.

Det byggede miljø - by sporet

Bysamfundet er geografisk set et samfund i en meget stærk og koncentreret form, der fysisk og rumligt fremtræder som byen. Byen er en fysisk organisering af og ramme for bysamfundets mange aktiviteter, netværk, samarbejder, relationer og interaktioner. Byens faciliteter, bysamfundets utallige aktiviteter, processer, samarbejder og relationer giver byen dens særlige udtryk. Derfor er den måde, hvorpå vi indretter og bruger byen, dens struktur, byrummet og bygningerne af afgørende betydning. Vi erfarer netop i disse år en tydelig, omfattende og radikal omdannelse af det byggede miljø. Tidligere erhvervs-, havne og trafikområder overgår til nye anvendelser i kundskabssamfundet og bidrager dermed til etablering af nye livsformer, fællesskaber, værdier og nye urbane virksomheder. Byerne skal ved deres udformning og anvendelse understøtte såvel livskvalitet for borgerne som produktivitet i virksomhederne.

De 5 temaer er:

1. At udvikle det bebyggede miljø således, at det understøtter de politiske visioner og de nye behov, der opstår i kundskabssamfundet og hos moderne mennesker
2. At byens rum skal være ramme om menneskers og virksomheders udfoldelser og samvirke. Attraktive, innovative og kulturelle byrum. Byrum der kombinerer professionelle og almene erhvervs- og byliv
3. At byens struktur, byrummet og bygningsmasserne skal understøtte et nyt innovativt erhvervsliv, skabe rammer for nye urbane virksomheder og understøtte medarbejdernes muligheder for at mødes og få nye ideer (det 4. byrum)
4. At udvikle en overordnet velintegreret og sammenhængende by, en overordnet by struktur med gode direkte forbindelser til alle dele af byen,
5. At satse på midlertidige løsninger i byudvikling, byliv, erhvervsliv og byggeri, som en metode til at finde nye varige løsninger i byudviklingen.